Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0413U006420

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2013

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Звягінцева Анна Миколаївна

2. Zvyagintseva Anna Mykolaiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-10-2013

Спеціальність за освітою: 8.130102

Місце роботи здобувача: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр"єва

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, Україна, м. Харків, пр. Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.366.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр"єва

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, Україна, м. Харків, пр. Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційно-генетичні особливості стійкості ячменю ярого до комплексу біотичних чинників у східній частині Лісостепу України

2. Selection and genetic characteristics of spring barley resistance to the complex biotic factors in the eastern Steppes of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об'єкт: способи визначення та закономірності прояву стійкості ячменю ярого до хвороб та шкідників, її генетичні особливості, зв'язок з цінними господарськими ознаками, використання селекційно-цінних зразків в селекції культури. Мета: встановлення селекційно-генетичних особливостей стійкості ячменю ярого до комплексу біотичних чинників та на основі цього виявлення серед селекційного матеріалу джерел стійкості до збудників сітчастого гельмінтоспоріозу листя, гельмінтоспоріозних кореневих гнилей та шведських мух шляхом різних способів оцінки, а також визначення донорських властивостей батьківських форм. Методи: загальнонаукові (діалектичного аналізу і синтезу експерименту, метод гіпотез та прогнозу) та спеціальні методи: польові, лабораторні, генетико-статистичні - дисперсійний, варіаційний, генетичний, кореляційний аналізи. Новизна: вирішено важливе наукове завдання зі встановлення селекційної цінності сучасних сортів та ліній ячменю ярого за стійкістю до комплексу шкідливих організмів, що відрізняється від раніше відомих

досліджень виявленням на основі розробленого способу оцінки зразків, стійких до збудників хвороб та шкідників і використанням їх в селекції культури. Вперше визначено стійкість до шкідливих організмів зразків ячменю ярого шляхом осінньої сівби насіння в умовах поля та виділено джерела з індивідуальною і груповою стійкістю до гельмінтоспоріозних хвороб, високі імунологічні властивості яких підтверджено проведенням лабораторної оцінки при максимальному інфекційному навантаженні. Результати: удосконалено способи імунологічної оцінки зразків ячменю ярого в умовах поля, встановлено рівень стійкості та толерантності матеріалу до хвороб та шкідників, визначено екологічну та біотичну пластичність за нормою реакції на умови вирощування та вплив комплексу шкідливих організмів, виявлено генетичні особливості успадкування стійкості. Ступінь впровадження: розроблено новий спосіб визначення стійкості ячменю ярого до збудників гельмінтоспоріозу (патент на винахід № 101720 від 25.04.2013 р.), який сприяв виділенню зразків, що поєднують стійкість до хвороб з комплексом цінних господарських ознак. Передано до Національного центру генетичних ресурсів рослин України виділені за стійкістю до збудників гельмінтоспоріозу коренів та листя сорти Виклик, Інклюзив і Парнас, які впроваджено в селекційний процес Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН. На основі використання розробленого способу імунологічної оцінки за участю здобувача створено і передано до Державного сортовипробування сорти Мальовничий, Козир та Вітраж, які характеризуються стійкістю до основних шкідливих організмів та високими показниками цінних господарських ознак. Сфера впровадження: селекційні установи.

2. Object: ways of determination and expression factors of spring barley resistance to diseases and pests, its genetic traits, relation to essential economic characteristics, usage of selected valuable samples in the crop selection. Aim: determination of selective and genetic traits of spring barley resistance to the range of biotic factors and, on this basis, determination of sources of resistance to the agents of netted helminthosporium leaf blotch, helminthosporium root rots and oscinella among the selective material by means of different estimation methods, as well as determination of donor characteristics of parental forms. Methods: general scientific (methods of dialectic analysis and synthesis of the experiment, hypothesis and forecasting methods) and special methods: field, laboratory, genetic and statistical - dispersion, variance, genetic, correlation analyses. Novelty: an important scientific task on determination of selective value of spring barley modern varieties and lines according to resistance to the range of hazardous organisms has been solved. The research differs from the previous ones by determination of resistant to diseases and pests agents' samples on the basis of developed estimation method, and their usage in the crop selection. For the first time, it was determined the spring barley samples' resistance to hazardous organisms by means of autumn sowing in conditions of the field, as well as selected sources with individual and group resistance to helminthosporium diseases, high immunological properties of which were confirmed by laboratory evaluation at maximum infection load. Results: the ways of spring barley samples' immunological evaluation in conditions of the field were improved, a level of material resistance and tolerance to diseases and pests was determined, ecological and biotical plasticity according to the norm of reaction to the cultivation conditions and influence of the range of hazardous organisms was defined, genetic traits of resistance inheritance were detected. Stage of application: it has been developed a new way of spring barley resistance to helminthosporiosis agents (invention patent No. 101720 dated April 25, 2013), which allowed to determine samples that combine resistance to diseases and range of valuable economic characteristics. Determined according to the resistance to roots and leaves helminthosporiosis agents the varieties Vyklyk, Inclusive and Parnas, that are implemented into the selective process of the Crop Research Institute named after V. Ia. Iurev of the National Academy of Agricultural Sciences, were passed to the National Centre for Plant Genetic Resources of Ukraine. On the basis of usage of the developed way of immunological evaluation in partnership with the applicant the varieties Maliuvnychy, Kozyr and Vitrazh, characterized by resistance to the main hazardous organisms and high rates of valuable economic characteristics, were created and passed to the State Variety Testing. Area of application: selective determinations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренкова Віра Павлівна
2. Petrenkova Vira Pavlivna

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шелепов Володимир Васильович
2. Шелепов Володимир Васильович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирпа Микола Якович
2. Кирпа Микола Якович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кириченко Віктор Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Кириченко Віктор Васильович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.